

Tisková zpráva Lucemburk 16. června 2020

Pro optimalizaci dopravy v rámci Evropy je třeba urychlit výstavbu přeshraničních megaprojektů, říkají auditoři EU

Klíčové přeshraniční dopravní megaprojekty postupují pomaleji, než se očekávalo. Jak uvádí nová zpráva Evropského účetního dvora, šest z osmi kontrolovaných multimiliardových infrastruktur a jejich přístupová spojení pravděpodobně nebudou do roku 2030 v provozu na plnou kapacitu podle původního plánu. Tím se ještě více oddálí dokončení hlavní transevropské dopravní sítě (TEN-T).

V roce 2013 se členské státy EU dohodly na dokončení hlavní sítě TEN-T do roku 2030. Klíčovým prvkem sítě jsou přeshraniční dopravní projekty, jejichž cílem je zlepšit propojení mezi národními sítěmi podél evropských koridorů.

Auditoři zjišťovali, zda byla výstavba rozsáhlých projektů dálnic, železnic a vodních cest s přeshraničním dopadem na hlavní dopravní síť EU dobře naplánována a efektivně realizována. Zkontrolovali osm megaprojektů financovaných EU v celkové hodnotě 54 miliard EUR (včetně 7,5 miliardy EUR z rozpočtu EU), propojujících 13 členských států: Rakousko, Belgie, státy Pobaltí, Dánsko, Francie, Finsko, Německo, Itálie, Polsko, Rumunsko a Španělsko.

Výstavba všech kontrolovaných megaprojektů měla značná zpoždění (v průměru 11 let), což ohrozilo účinné fungování pěti z devíti nadnárodních koridorů. Příčinou těchto nedostatečných výsledků byla zpravidla špatná koordinace mezi státy. Členské státy mají vlastní investiční priority a plánovací postupy a ne vždy přeshraniční projekty nebo investice do nadnárodních koridorů podporují stejnou měrou. Realizace projektů také někdy postupuje na každé straně hranice různým tempem. Komise prozatím nevyužila omezené právní nástroje, které má k dispozici na to, aby v členských státech, které nedrží krok, priority dohodnuté na úrovni EU prosadila.

„Včasné vybudování koridorů hlavní sítě TEN-T má zcela zásadní význam pro dosažení politik EU, podporu růstu a zaměstnanosti a řešení klimatické změny,“ uvedl člen EÚD odpovědný za zprávu Oskar Herics. „U řady stěžejních dopravních megaprojektů EU je potřeba zvýšit úsilí, aby byly co nejrychleji dokončeny, neboť jsou klíčové pro lepší propojenost v rámci Evropy a zároveň je třeba, aby se účinky sítě projeví včas.“

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Náklady daných osmi megaprojektů se postupně zvýšily o více než 17 miliard EUR (47 %), často kvůli změnám jejich koncepce a rozsahu i kvůli neefektivní realizaci. Největší nárůst byl zaznamenán v případě průplavu Seina – severní Evropa (část propojení mezi Seinou a Šeldou), jehož náklady se téměř ztrojnásobily. V Rumunsku auditoři zjistili, že jeden nový úsek dálnice A1 se nevyužívá a dva úseky byly špatně propojeny. Výsledkem je nedostatečné využití a plýtvání prostředků.

Auditoři dále zjistili nedostatky v analýzách členských států, které se týkají nákladů a přínosů těchto multimiliardových investic: dopravní prognózy byly přehnaně optimistické a některé projekty nemusí být ekonomicky udržitelné. To se týká zejména trati Rail Baltica a železničního úseku v rámci projektu pevného spojení přes Fehmarnskou úžinu, kde lze očekávat příliš malý počet cestujících. Auditoři také zaznamenali, že Komise před udělením financování EU neprovedla nezávislé posouzení stavebních specifikací na základě možných toků osobní a nákladní přepravy.

Dohled Komise nad dokončením sítě členskými státy probíhá jen na dálku a je třeba jej posílit. Komise nezřídila zvláštní útvar, který by členským státům poskytoval odbornou podporu při řízení takto rozsáhlých projektů, a nemá ani přehled o pokroku projektů. Přesto v poslední době učinila krok směrem k bližšímu a účinnějšímu dohledu a monitorování, když definovala žádoucí výstupy v „prováděcích rozhodnutích“.

Poznámky pro redaktory

Výstavba hlavní transevropské dopravní sítě prostřednictvím koridorů hlavní sítě je upravena nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 1315/2013. Komise odpovídá za zajištění toho, aby členské státy dokončily hlavní dopravní síť do roku 2030, a členské státy nesou odpovědnost za realizaci konkrétních projektů. Prozatím bylo na osm megaprojektů přiděleno kolem 7,5 miliardy EUR z prostředků EU, přičemž Komise zatím zaplatila 3,4 miliardy EUR. Kvůli zpožděním byla určitá část původně přidělených prostředků odňata (1,4 miliardy EUR u 17 kontrolovaných úseků). Ve studii Komise se uvádí, že v případě nedokončení sítě by to pro hospodářství EU znamenalo ztrátu růstového potenciálu ve výši 1,8 % a promarnění 10 milionů človekoroků práce.

Náklady každého z osmi kontrolovaných megaprojektů – čtyři železnice (Rail Baltica, Lyon-Turín, Brennerský patní tunel, Baskická trať Y), jedna vodní cesta (Seina-Šelda), jedna dálnice (A1 v Rumunsku) a dvě multimodální spojení (silniční/železniční spojení přes Fehmarnskou úžinu a železniční spojení E59 do přístavů v Polsku) – přesahují 1 miliardu EUR a od každého projektu se očekávají výrazné socioekonomické přínosy.

Zvláštní zpráva č. 10/2020 „Dopravní infrastruktury EU: aby se účinky sítě projevily včas, je potřeba urychlit realizaci megaprojektů“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU spolu s vícejazyčným audiozáznamem podcastového typu k osmi megaprojektům. EÚD v minulosti vydal několik dalších zvláštních zpráv týkajících se dopravy EU (viz portál [Publikace](#)).

Tiskový kontakt pro tuto zprávu: Damijan Fišer

E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 / M: (+352) 621 55 22 24

Opatření EÚD přijatá v souvislosti s pandemií covid-19

Evropský účetní dvůr (EÚD) podnikl nezbytná opatření k tomu, aby byl nadále schopen i v průběhu pandemie covid-19 efektivně poskytovat služby v oblasti auditu veřejného sektoru v EU a včas předkládat auditní zprávy, stanoviska a přezkumy v míře, v níž je to za současné složité situace možné. Zároveň bychom rádi vyjádřili svou vděčnost všem, kteří svou prací zachraňují životy a bojují proti pandemii v Lucembursku, v EU a po celém světě. Hodláme také plně podporovat politiku lucemburské vlády v oblasti ochrany veřejného zdraví. Podnikáme kroky ke zmírnění dopadů současné zdravotní krize na své zaměstnance a přijali jsme preventivní opatření, abychom minimalizovali možné riziko pro zaměstnance i jejich rodiny.